

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud ve Vyškově rozhodl samosoudcem JUDr. Mgr. Alešem Vylamem v právní věci žalobce [redacted] zastoupeného matkou [redacted] oba bytem v [redacted] zastoupených Mgr. Davidem Zahumenským, advokátem se sídlem v Brně, Burešova 615, proti žalované obci Milešovice se sídlem v Milešovicích 68, PSČ 683 54, IČ 00292052, zastoupena JUDr. Petrem Matějkou, advokátem se sídlem v Brně, Lidická 23b, o žalobu dle antidiskriminačního zákona, takto:

I. Soud určuje, že žalovaná se **dopustila diskriminace** žalobce, když neučinila adekvátní kroky k zajištění práva na vzdělání žalobce.

II. Žalovaná je **povinna** zaslat žalobci omluvu do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku ve znění: [redacted], nečinností obce Milešovice došlo k porušení Vašeho práva na rovný přístup ke vzdělání a za diskriminaci přístupu ke vzdělání se Vám omlouváme.

III. Žalovaná je **povinna** zaplatit žalobci náhradu vzniklé nemajetkové újmy ve výši 50.000 Kč do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

IV. Žalovaná je **povinna** nahradit žalobci náklady řízení ve výši 10.890 Kč k rukám Mgr. Davida Zahumenského, advokáta se sídlem v Brně, Burešova 615/6 do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou doručenu Městskému soud v Brně 16.10.2014 domáhá podle § 10 zákona č. 198/2009 Sb., antidiskriminačního zákona proti žalované obci Milešovice určení, že se žalovaná dopustila diskriminace žalobce spočívající v neučinění adekvátních kroků k zajištění jeho práva na vzdělání, omluvy za diskriminaci v přístupu ke vzdělání a náhrady nemajetkové újmy ve výši 100.000 Kč. Svou nečinností v oblasti zajišťování vzdělání se žalovaná dopustila porušení svých povinností a zároveň diskriminačního jednání vůči jeho osobě, která vážně zasáhla do jeho práva na vzdělání.

Žalobce je osobou se zdravotním postižením, podle neurologického a psychologického vyšetření v předškolním věku mu byla diagnostikována porucha autistického spektra při středně těžkém mentálním postižení, z toho důvodu navštěvoval až do r. 2012 ZŠ speciální a praktickou Elpis v Brně, v této se následně již necítil dobře, svými schopnostmi převyšoval většinu svých spolužáků a nemohl plně rozvíjet své dovednosti a vzdělání. Dle zprávy Speciálně pedagogického centra při Základní škole a Mateřské škole logopedické Brno ze dne 30.11.2011 žalobce trpí „těžkou vývojovou poruchou řeči – primárně receptivního – sémantického charakteru – hraničně spadající do skupiny poruch autistického spektra“, vzhledem k jeho dobré neverbální intelektové kapacitě nemohou být jeho možnosti plně rozvíjeny v rámci speciální školy, centrum doporučilo učinit pokus o integraci do menší třídy ZŠ s nutností IVP a se zajištěnou pedagogickou asistencí. Dne 31. 1. 2012 vydalo Speciálně pedagogické centrum při Základní škole, Brno, Štolcova 16 doporučení k zařazení žalobce ke vzdělávání. Centrum doporučilo, aby byl žalobce přeřazen do rámcového vzdělávacího programu, který bude lépe odpovídat jeho potřebám, tedy namísto programu základní školy speciální do programu lehké mentální postižení. Podle centra má být zvažována varianta individuální integrace do běžného typu školy.

Matka žalobce následně požádala při ústním rozhovoru s ředitelkou školy o zařazení žalobce do jeho spádové základní školy, ZŠ a MŠ Milešovice. Ředitelka školy při ústním rozhovoru souhlasila se zařazením žalobce do školy. Dne 12.1.2012 však zaslala matce žalobce dopis, podle kterého není schopna malotřídní škola a její pedagogové zvládnout úkoly, jež jsou s integrací spojené. V dopisu také uvedla, že musí přihlédnout k reakci některých rodičů, po jejich zjištění, že do školy bude chodit žalobce, rodiče ji údajně ujistili, že pokud k integraci dojde, jejich dítě bude určitě chodit jinam.

K následné písemné žádosti ze dne 17.1.2012 o integraci do ZŠ a MŠ Milešovice dne 19.1.2012 rozhodla ředitelka Základní školy a Mateřské školy v Milešovicích o nepřijetí žalobce k integraci odůvodněnou nedostatečným počtem pedagogických pracovníků a naplněnou kapacitou školy. Následně se matka žalobce pokusila o integraci žalobce do dohromady 11 jiných škol v Brně a okolí prostřednictvím osobních schůzek nebo telefonicky, od všech však dostala odpověď s odkazem na žalobcovo postižení. Přitom v situaci, kdyby šlo o dítě bez zdravotního postižení, je zjevné, že by podobná situace nenastala. Dne 7.6.2012 podala matka žalobce k rukám ředitelky Základní školy a Mateřské školy Milešovice opětovnou žádost o přijetí ke vzdělávání, dne 19.6.2012 ředitelka ZŠ a MŠ Milešovice opět rozhodla o nepřijetí žalobce k integraci. Odvolání proti rozhodnutí ředitelky o nepřijetí bylo Krajským úřadem Jihomoravského kraje dne 6.9.2012 zamítnuto.

Žádost o zajištění inkluzivního vzdělání žalobce podanou dne 17.5.2012 k rukám starosty obce Milešovice byla vyřízena dopisem ze dne 21.11.2012. Protože se žalovaná k žádosti ve stanovené lhůtě nevyjádřila, dne 3.7.2012 podala matka žalobce žádost u uplatnění opatření proti nečinnosti vůči žalované pro neplnění povinnosti zajistit vzdělání žalobce vyplývající ze školského zákona, dne 18.7.2012 byl zástupkyni žalobců doručen

dopis Krajského úřadu Jihomoravského kraje ze dne 16.7.2012, podle kterého není krajský úřad nadřízený orgánem obce v oblasti rozhodování o vzdělání a podle názoru krajského úřadu takový orgán neexistuje. Na telefonickou žádost matky o radu, kam syna ke vzdělání umístit, dne 4.11.2012 vedoucí odboru školství Krajského úřadu Jihomoravského kraje JUDr. Hana Poláková odpověděla, že neví o škole, kde by bylo možné žalobce přihlásit.

Dne 14.9.2012 žalobce podal proti žalované správní žalobu ke Krajskému soudu v Brně, tato byla dne 4.10.2012 odmítnuta usnesením Krajského soudu v Brně č. j. 62 A 82/2012-36. Kasační stížnost Nejvyšší správní soud dne 4.4.2013 zamítl rozsudkem č. j. 7 Ans 21/2012-22. Žalobce se obrátil i na Ústavní soud se stížností ze dne 5.7.2013, tu dne 5.3.2014 odmítl Ústavní soud usnesením - sp. zn. IV. ÚS 2093/13.

Diskriminaci na základě zdravotního postižení shledává žalobce v méně příznivém přístupu k jeho osobě než k osobě bez postižení, žalobce je přesvědčen, že mu bylo znemožněno využívat přístup k veřejné službě na základě zdravotního postižení, aniž by k tomu existoval ospravedlnitelný důvod. K naplnění práva na bezplatné základní vzdělání v místě bydliště má přitom přístup každý bez diskriminace. I přesto, že žalobci svědčí právo na vzdělání na rovnoprávném základě s ostatními dětmi a v souladu s jeho nejlepším zájmem, byl odmítnut dohromady dvanácti základními školami, to především z důvodu jejich neschopnosti a nepřipravenosti žalobce integrovat, tedy na základě jeho zdravotního postižení.

Žalobcovu spádová škola ZŠ a MŠ Milešovice pak ve vydaném rozhodnutí o odmítnutí žádosti žalobce k přijetí do základního vzdělání tuto žádost odůvodňuje naplněnou kapacitou malotřídní školy a nepřipraveností a nevybaveností školy k integraci žalobce. Doporučuje žalobci obrátit se na jiné základní školy v okolí, které naplněnou kapacitu nemají. Žalobce zdůraznil, že z dopisu, který jeho matka obdržela od ředitelky školy dne 12.1.2012, v reakci na ústní domluvu s matkou o přijetí, vyplývá, že prvotní motivací k nepřijetí žalobce bylo především jeho zdravotní postižení, obavy spojené s reakcemi rodičů a s připraveností školy.

Z rozhodnutí ředitelky ZŠ a MŠ Milešovice o odmítnutí žalobce pak vyplývá, že opomenutí o výjimku zažádat o navýšení kapacity školy se zakládalo na faktu, že žalobce je osobou se zdravotním postižením, a že tedy v případě, že by se jednalo o osobu bez zdravotního postižení, o výjimku by zažádáno bylo. Ředitelka toto odmítnutí odůvodňuje zhoršením kvality výuky a ohrožením bezpečnosti a zdraví ostatních žáků, avšak žádným způsobem neodůvodňuje, v čem toto zhoršení kvality výuky a ohrožení bezpečnosti a zdraví spočívá a jakým způsobem by k němu žalobcovou přítomností na škole došlo. Omezuje se tedy na pouhé tvrzení, které však vzhledem na závažnost, které toto rozhodnutí mělo na žalobcovo právo na vzdělání, nemůže obstát. Žalovaná v rozporu s ustanoveními školského zákona ZŠ a MŠ Milešovice nevybavila dostatečnou kapacitou a zázemím, v přímém důsledku čehož nebyl žalobce přijat k základnímu vzdělání do své spádové školy, a to na základě svého zdravotního postižení. Obec zároveň svou povinnost nesplnila ani jiným zajištěním adekvátního vzdělání žalobce v jiné škole.

Újma na právu žalobce na vzdělání a na jeho důstojnosti a autonomii je ještě o to intenzivnější, že sám patří do jedné z nejohroženějších skupin občanů, a to mezi děti se zdravotním postižením. Tak jako žalobce, tyto děti se celý život potýkají se zažitými stereotypy a institucionálními překážkami. Od nízkého věku musela rodina žalobce bojovat o to, aby byl přijat do běžné společnosti, i přes zvýšené finanční i časové nároky na jeho výchovu. Právě vzdělání, které v rámci zásady rovnosti poskytuje možnost žalobci nabýt potřebné vědomosti a dovednosti pro další samostatný život, je pro jeho vývoj stěžejní. Z tohoto důvodu se žalobce domnívá, že k odstranění jeho imateriální újmy nepostačí pouze konstatování porušení jeho práva a omluva za nezákonné jednání. I vzhledem

k preventivnímu účinku před dalšími hrozícím nezákonným jednáním považuje tak za spravedlivé zadostiučinění odškodnění ve výši 100.000 Kč.

Městský soud v Brně usnesením ze dne 29.10.2014, č. j. 33 C 314/2014-11, vyslovil svou místní nepřislušnost a věc následně postoupil Okresnímu soudu ve Vyškově.

Žalovaná se podáním ze dne 12.3.2015 vyjádřila tak, že návrh uplatněný v žalobě neuznává, je přesvědčena, že se nedopustila diskriminace, ať ji ve formě diskriminace přímé, kterou se rozumí takové jednání, včetně opomenutí, kdy se s jednou osobou zachází méně příznivě, než se zachází nebo zacházelo nebo by se zacházelo s jinou osobou ve srovnatelné situaci, a to z důvodu rasy, etnického původu, národnosti, pohlaví, sexuální orientace, věku, zdravotního postižení, náboženského vyznání, víry či světového názoru, či diskriminace nepřímé z důvodu zdravotního postižení, kterou se rozumí také odmítnutí nebo opomenutí přijmout přiměřená opatření, aby měla osoba se zdravotním postižením přístup k určitému zaměstnání, k výkonu pracovní činnosti nebo funkčnímu nebo jinému postupu v zaměstnání, aby mohla využít pracovního poradenství, nebo se zúčastnit jiného odborného vzdělávání, nebo aby mohla využít služeb určených veřejnosti, ledaže by takové opatření představovalo nepřiměřené zatížení.

Žalovaná je zřizovatelem Základní školy a Mateřské školy Milešovice, příspěvková organizace, jedná se o školu malotřídní, zajišťující základní vzdělávání žáků v 1. až 4. třídě, přičemž 1. a 2. ročník, stejně jako 3. a 4. ročník jsou sloučeny vždy do jedné třídy, v nichž výuku zajišťuje jedna učitelka. Ze zprávy Speciálního logopedického centra při Základní škole a Mateřské škole logopedické Brno vyplývá, že žalobce trpí těžkou vývojovou poruchou řeči - primárně receptivního - sémantického charakteru. Ze zprávy, kterou vydalo dne 31.1.2012 Speciálně pedagogické centrum při základní škole, Brno, Štolcova 16, dále vyplývá, že se jedná o žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, přičemž bylo doporučeno vzhledem ke kombinaci neurovývojových poruch zapojení do menšího kolektivu mezi žáky srovnatelné vývojové úrovně s podporou primárních i sekundárních prostředků speciálně pedagogické podpory, se zajištěním přítomnosti asistenta pedagoga ve třídě a výukou žáka dle IVP. Pedagogové podílející se na vzdělávání žalobce by měli být proškoleni v oblasti metodiky strukturovaného učení a vizuálních komunikačních strategií. Malotřídní základní škola v malé obci se dvěma učitelkami a čtyřmi ročníky spojenými do dvou tříd objektivně nebyla schopna integrace žalobce, a to především z důvodů kapacitních. Ovšem i pokud by základní škola volnou kapacitu měla, bylo by nutné výše specifikovaná potřebná opatření považovat za nepřiměřené zatížení ve smyslu § 3 zákona č. 198/2009 Sb. Žalovaná je přesvědčena, že k porušení práv a povinností vyplývajících z práva na rovné zacházení nebo k diskriminaci nedošlo, žaloba není důvodná.

Z hodnocení Mateřské školy speciální, Základní školy speciální a Praktické školy Elpis Brno ze dne 3.11.2015 soud zjistil, že žalobce docházel do základní školy vzhledem k diagnóze PAS, psychologické vyšetření v roce 2011 v Thomayerově nemocnici v Praze zjistilo v oblasti vzdělávání velké pokroky a následně doporučilo k integraci na běžnou základní školu. Současné prostředí již bylo na konci docházky pro žáka spíše demotivující, jeho vzdělávací i sociální požadavky nebylo možno splnit, vzdělávací program školy ani kamarádi neodpovídali jeho věkové a mentální úrovni. Prospěch žalobce byl velmi nadprůměrný, učil se rád a rychle, měl vždy zájem o nové věci. V oblasti chování během celé školní docházky nebyly se žalobcem žádné zásadní problémy, byl vždy vstřícný, pracovitý, přicházel s vlastním řešením a nápady, k dospělým se choval slušně, projevila se u něj velká empatie, ochranný a chápavý postoj ke slabším spolužákům, byl kamarádský, nikdy nikomu neublížil, jeho chování nebylo agresivní, byl spíše pozitivně naladěný. Spolupráce s rodiči fungovala velmi dobře, rodina byla otevřená všem požadavkům, důsledně na syna dohlížela a povinnosti v jeho zájmu plnila.

Z e-mailové komunikace z 18.4.2012 – 25.4.2012 soud zjistil, že mezi občany žalované proběhla komunikace na téma podpory ředitelce školy v kauze integrace žáka do školy, tato následovala po zveřejnění článku v tisku, rodiče vyjádřili podporu ředitelce školy a tato komunikace probíhala na výzvu některých rodičů s cílem oslovit co největší počet rodičů žáků školy. Soud provedl dokazování výsledkem některých osob, které se této elektronické komunikace zúčastnily.

Z výsledku [redacted] soud zjistil, že žalobce zná od doby, co bydlí v Milešovicích, ví, že je žalobce autista, všechny její děti chodily na ZŠ Milešovice, o případném přestupu se dozvěděla z tisku, kdy její děti chodily do 1. a 3. třídy. Na e-mailovou korespondenci si nepamatuje, tuto pravděpodobně přeposlala ostatním rodičům, na které měla e-mail. Ví že tehdy byla škola kapacitně naplněná, musela by být připravená, aby to dokázala zvládnout. Třídy jsou malé, i prostor a šatny. Věc s ostatními rodiči řešili spíše náhodně, neshromáždili se. K části e-mailové komunikace, ve které vyjádřila ředitelce i celé škole podporu se svědkyně osobně nevyjádřila.

Z výsledku svědkyně [redacted] soud zjistil, že v roce 2012 byla zastupitelkou, je rodačka z Milešovic, o žalobci ví od doby, kdy se nastěhovali a stavěli dům. Svědkyni je známo, že má žalobce zdravotní problémy, na zastupitelstvu věc probírali po vyjití článku. Důvod nepřijetí byl pravděpodobně naplnění školy, tato je 40 dětí, schvalovala se výjimka do družiny. K části své e-mailové komunikace se svědkyně vyjádřila tak, že se jednalo o dobu po zveřejnění článku, sama s ředitelkou nemluvila, bylo to pravděpodobně v dubnu na rodičovském sdružení a rodiče žádali ředitelku o informaci. Řešila se tam spíše otázka soudu, ředitelka odpovídala na dotazy rodičů.

Z výsledku svědka [redacted] soud zjistil, že žalobce zná, sám se přistěhoval zhruba v roce 2003, v současnosti ho potkává, jezdí spolu do Brna autobusem. Tehdy o zdravotních problémech nevěděl, o těchto se dověděl kolem roku 2012 v souvislosti s žádostí o přijetí do školy v Milešovicích, tam se nedostal a musel jít do Šaratic, kde musí mít speciální výuku. Svědkovi je známo toliko co bylo v článku, byl tehdy v zastupitelstvu a článek se mu nelíbil, snažili se reagovat, dávali dohromady odpověď na článek z deníku Vyškovska. S rodiči se o věci nebavili, s ředitelkou ano, na školní radě, řešili důvod nepřijetí. Škola má povolených 40 dětí a byla v té době plná, což byl podle svědka důvod žalobce nepřijetí.

Z výsledku svědkyně [redacted] soud zjistil, že se zastala školy v Milešovicích, paní ředitelka byla osočována, dozvěděla se o tom od kolegů a považovala za nutné vyjádřit se k článku. Tento se týkal úmyslu matky žalobce umístit syna do školy v Milešovicích. O věci hovořila s ředitelkou, na důvody si však nepamatuje, v té době chodilo do školy přes 40 dětí a kapacita byla na hranici. K věci se vyjádřila písemně, posílala e-mail jako komentář, jinak nic nerozesílala. Svědkyně se zastala ředitelky školy ohledně kvality, ve škole jsou 2 třídy po 2 ročnících, počtu dětí, svědkyně byla rozčilená, rodiče, kterým byla i svědkyně, i když nebyla jmenovaná, byli označeni v článku hyenami, na e-mail, kterým vyzvala k rozeslání dalším osobám, si svědkyně již nepamatuje.

Ze zprávy speciálně pedagogického centra - logopedické vyšetření ze dne 30.11.2011 soud zjistil, že žalobce byl ke dni provedení vyšetření žákem Mateřské školy speciální, Základní školy speciální a Praktické školy Elpis v Brně, Kopernikova 2/4 se závěrem symptomatické vady řeči manifestující s výraznými problémy v expresivní i receptivní složce řeči s diagnostikovanou poruchou autistického spektra v lehčí či hraniční formě atypického autismu. Z doporučení, že aktuální situace je mimo rámec řešení SPC při ZŠ a MŠ logopedické v souvislosti výraznými jazykovými obtížemi v kombinaci s diagnostikovanou poruchou autistického spektra a vzhledem k rozložení intelektových schopností, které je

(i s ohledem na průměrnou výkonnost v neverbálních subtestech) výrazně nepříznivé pro zvládnutí nároků základní školy, s doporučením další postup nadále konzultovat s SPC pro žáky SPAS při ZŠ Štolcova Brno, které posoudí a navrhne vhodný vzdělávací program i vhodné školské zařazení včetně doporučení charakteru a rozsahu podpůrných opatření tak, aby byla v maximální míře využita jeho intelektová kapacita a zároveň nedocházelo k jeho přetěžování. Závěr se přiklání k zařazení chlapce do menšího třídního kolektivu třídy nebo školy pro žáky se zdravotním postižením, s možností úprav ve vzdělávacím programu a s možností asistenta pedagoga. Vzhledem k závažnosti komunikační poruchy s výrazným dopadem do možnosti dorozumění s okolím by bylo vhodné uplatňovat při výuce i prvky alternativní komunikace. Popsané jazykové obtíže v kombinaci s výrazným deficitem verbální sluchové paměti snižují kvalitu porozumění řeči a nepříznivě ovlivňují rovněž schopnost učení v důsledku snížené využitelnosti čtení i všech informací, které jsou přijímány pouze auditivní cestou. Z tohoto důvodu je doporučení při všech výukových aktivitách zapojovat v maximální míře všechny smysly, aby došlo ke kvalitnějšímu a trvalejšímu zapamatování a ke kvalitnějšímu transferu, dále doporučena systematická individuální logopedická intervence zaměřená na celkový jazykový rozvoj ve všech sledovaných rovinách s akcentem zejména na posílení základních komunikačních kompetencí a zkvalitnění srozumitelnosti řečového projevu po formální i obsahové stránce.

Ze zprávy Speciálně pedagogického centra při Základní škole Brno, Štolcova 16 ze dne 31.1.2012 soud zjistil, že žalobce je s výrazným deficitem především v oblasti komunikace, autistické projevy na hranici spektra, jde o lehkou až hraniční symptomatiku, neverbální intelektová oblast v širší normě, verbální schopnosti v pásmu lehkého mentálního postižení. Celkové využití funkčních schopností odpovídá pásmu lehkého mentálního postižení se zachovanými ostrůvkovitými dovednostmi v oblasti průměrného výkonu. Žalobce je žákem se speciálními vzdělávacími potřebami dle vyhlášky ministerstva o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných. Doporučení je vzdělávat žáka ve třetím ročníku. Vzhledem ke kombinaci neurovývojových poruch a dosavadnímu zařazení se jako vhodné jeví zapojení do menšího kolektivu mezi žáky srovnatelné vývojové úrovně s podporou primárních i sekundárních prostředků speciálně pedagogické podpory, využívání speciálně-pedagogických metod, motivačního systému, individuálního přístupu, úpravy prostředí a využití augmentativních komunikačních prostředků, které by byly realizovány s využitím individuálního vzdělávacího plánu. V případě individuální integrace žáka do základní školy je nutné zajistit přítomnost asistenta pedagoga ve třídě s dotací 20 hodin týdně a výukou žáka dle plánu, které zohlední specifický styl a osobnostní zvláštnosti vyplývající z diagnózy. Hlavními činnostmi asistenta pedagoga je spolupodílení se na výchovné práci zaměřené na rozvoj a zkvalitnění společenského chování, pomoc při komunikaci se spolužáky a pedagogy a při přizpůsobování se školnímu prostředí. Při výuce doporučeno upravit prostředí a důsledně uplatňovat metodiku strukturovaného učení, učivo rozřazovat, oddělit základní a rozšiřující informace, strukturovat zadání a vytvořit podporu formou vizualizace. Pedagogové, kteří se budou podílet na vzdělávání žáka, by měli být proškoleni v oblasti metodiky strukturovaného učení a vizuálních komunikačních strategií. Konkrétní postupy při výchově vzdělávací intervence doporučeny průběžně konzultovat s pracovníky SPC při ZŠ Brno Štolcova.

Ze žádosti ze dne 17.1.2012 soud zjistil, že matka žalobce požádala ZŠ Milešovice (k rukám ředitelky školy) o integraci žalobce s poukazem na jeho trvalé bydliště v obci Milešovice, za účasti jednoho osobního asistenta po celou dobu výuky a dle individuálního plánu, matka připojila doporučení k integraci, lékařskou zprávou, s tím, že osobní asistenci by zajišťoval i člen rodiny, z důvodu komunikace a postižení, matka požádala o zařazení z důvodu možnosti lepší integrace do třetího ročníku. Z kopie novinového článku soud zjistil.

že o žalobci byl publikován článek s poukazem na jeho postižení, odmítnutí základní školou v Milešovicích. Tento článek poukázal i na reakci některých rodičů, kteří byli proti integraci žalobce.

Ze žádosti ze dne 7.6.2012 soud zjistil, že matka žalobce opětovně požádala o přijetí žalobce ke vzdělání na ZŠ a MŠ Milešovice, s poukazem na speciální vzdělávací potřeby žalobce a poukazující na zprávy speciálně-pedagogického centra, matka požádala o individuální integraci v jeho spádové škole s tím, že žalobce má i vypracován individuální vzdělávací plán. Z rozhodnutí ZŠ a MŠ Milešovice ze dne 19.6.2012 soud zjistil, že žalobce nebyl přijat ke vzdělání v ZŠ a MŠ Milešovice, ředitelka školy zdůvodnila své rozhodnutí tím, že škola je malotřídní a kapacita školy naplněna, co do počtu dětí, prostorově, jako ředitelka může povolit navýšení žáků o čtyři, pokud to není na újmu kvality vzdělávací činnosti školy a jsou splněny podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví stávajících žáků. Součástí školního vzdělávacího programu školy je, že škola může do výuky zařadit žáky s lehčím tělesným (smyslovým) postižením a žáky se SPU přičemž žalobce do této skupiny nepatří. V blízkém okolí je několik úplných základních škol, kde je vyučován pouze jeden ročník ve třídě, kde je více pedagogů a kde s integrací mají mnohem více zkušeností, případně, kde je již pedagogický asistent. Ke dni vydání rozhodnutí, dle ředitelky (od poloviny března) nastoupil žalobce do 4. třídy do ZŠ Šaratice, tato je vzdálena od místa bydliště cca 5 km, žalobce se do ní těší a má vytvořený individuální plán a pedagogického asistenta, vytvořeny všechny podmínky ke zdárnému rozvoji osobnosti. Ředitelka školy vychází z platných právních předpisů, posuzovala podmínky nezbytné pro řádné vzdělávání stávajících žáků, tak žaka se speciálními vzdělávacími potřebami. Za stávajících podmínek si nedovolila integrovat žalobce, neboť nebyla schopna zajistit podmínky nezbytné pro řádné plnohodnotné vzdělávání, žalobce ani stávajících žáků školy, s přihlédnutím ke skutečnosti, že v obou třídách jsou děti se slabšími výkony, které vyžadují individuální přístup a jsou sledované PPP, je jim věnována patřičná pozornost, ve škole jsou 2 žákyně se SPU, u kterých byla PPP doporučena integrace. Ředitelka dále poukázala na pořádání různých akcí, kroužky, jinou činnost, jde o různorodou činnost pedagogických pracovníků, 2 učitelky zpracovávají 180 programů, které musí být vypracovány do daných termínů, k tomu administrativní práce ředitele. Z odvolání soud zjistil, že žalobce, resp. jeho matka podala proti tomuto rozhodnutí odvolání, toto zamítl Krajský úřad Jihomoravského kraje rozhodnutím ze dne 6.9.2012, č.j. JMK 90256/2012.

Soud I. stupně již v tuto chvíli považuje za nutné zdůraznit, že není přezkumným orgánem ani rozhodnutí ředitelky školy, ani Krajského úřadu Jihomoravského kraje, v předmětné věci není Okresní soud ve Vyškově funkčně příslušným k jakýmkoliv úkonům v souvislosti s těmito rozhodnutími.

Ze žádosti ze dne 17.5.2012 soud zjistil, že matka žalobce požádala i starostu žalované o zajištění dostupného a přístupného inkluzivního vzdělávání žalobce, k tomuto se vyjádřila žalovaná prostřednictvím starosty dne 21.11.2012, že žalovaná splnila svoji povinnost stanovenou § 178 odst. 1 školského zákona zřízením školských zařízení, zřídila v obci základní školu a mateřskou školu, pravomoc rozhodovat o přijetí konkrétního žáka přísluší řediteli školy, obec není k rozhodnutí o přijetí žáka příslušná, proto nemůže v této věci realizovat jakékoliv další kroky. Ze žádosti ze dne 3.7.2012 soud zjistil, že matka žalobce požádala Krajský úřad Jihomoravského kraje o uplatnění opatření proti nečinnosti ve věci rozhodnutí o žádosti o zajištění dostupného a přístupného inkluzivního vzdělávání žalobce, z důvodu, že dne 17.5.2012 požádala obec o zajištění vzdělávání a tato žádost nebyla do 3.7.2012 vyřízena a matka žalobce nebyla nijak vyrozuměna. Na toto reagoval Krajský úřad Jihomoravského kraje dne 3.7.2012, že této žádosti nemůže být vyhověno, zajišťování podmínek vzdělávání a výchovy včetně zajištění podmínek pro plnění povinné školní

docházky dětí s místem trvalého pobytu na území obce uskutečňuje obec v rámci samostatné působnosti krajský úřad tedy není v obecné rovině při zajišťování podmínek pro plnění povinné školní docházky nadřazeným správním orgánem obce, není proto kompetentní uskutečnit opatření proti nečinnosti. Současně krajský úřad sdělil, že nepostoupil žádost jinému příslušnému správnímu orgánu, se závěrem, že takový správní orgán neexistuje.

Ze zprávy Základní školy a Mateřské školy Šaratice ze dne 26.10.2015 soud zjistil, že žalobce je žák s poruchou autistického spektra a poruchou řeči, ve škole pracuje podle individuálního vzdělávacího plánu pro žáky s lehkým mentálním postižením, v hlavních předmětech mu ve výuce pomáhá asistent pedagoga, v předmětech s výchovným zaměřením pracuje samostatně, má velmi dobrý prospěch, docházku bez absencí, je velmi ochotný a rád pracuje ve skupině, ke spolužákům se chová přátelsky. Za pomoci asistenta pedagoga je ve škole vychováván k pravidlům komunikace s dospělými osobami, exkurzí jiných mimoškolních akcí se účastní bez problémů.

Ze žádosti ze dne 13.2.2012 soud dále zjistil, že matka vyzvala ZŠ Palackého třída 67 Brno, ZŠ Horníkova 1 Brno, ZŠ v Brně Plovdivská 8 a ZŠ Veslařská 234 Brno, o odůvodnění nepřijetí žalobce. Ze sdělení ZŠ Brno Palackého 68 ze dne 21.2.2012 soud zjistil, že škola považovala schůzku za informativní, škola poukázala na předešlou zkušenost při získávání asistenta pedagoga pro žáka se zdravotním postižením, vývojovou poruchu chování žáka, který se vzdělává ve třídě určené pro žáky se stejným zdravotním postižením, škola nezískala souhlas. Škola uzavřela, že dosud nebyla podána žádost o přestup žalobce do předmetné školy. ZŠ a MŠ logopedická Brno, Veslařská 234 vyrozuměla, že žalobce nelze přijmout z kapacitních důvodů a to dne 20.2.2012. ZŠ a MŠ Brno Plovdivská 8 pak vyzvala k podání oficiální žádosti a dodání veškerých podkladů. Dne 21.2.2012 vyrozuměla ZŠ a MŠ Brno, Horníkova 1 matku žalobce, že dosud nepodala žádnou oficiální přihlášku do školy, její osobní návštěva byla posuzována za konzultaci, nebylo předloženo odborné vyšetření, škola se specializuje na žáky se specifickou poruchou učení a autismem, žáky s jinými druhy postižení nebo kombinovanými vadami přijímá pouze podle spádovosti nebo v závislosti na složení tříd a doporučení odborného pracoviště.

Z oznámení ředitelky ZŠ a MŠ v Milešovicích zastupitelstvu žalované ze dne 26.1.2012 soud zjistil, že tato dala obci na vědomí, že se dne 25.1.2012 konal zápis do prvních tříd, dostavilo se 13 předškolních dětí s rodiči a všichni byli řádně zapsáni v docházce do ZŠ, tímto ředitelka školy požádala zastupitelstvo o povolení výjimky na školní rok 2012/2013, při kapacitě ZŠ 40 dětí by jich mělo docházet 41. Ředitelka školy doplnila jmenný seznam zapsaných žáků. Ze sdělení obce ze dne 6.8.2015 pak, že všechny děti ve školním roce 2011/2012 ve všech ročnících měly trvalý pobyt v obci Milešovice, ve školním roce 2011/2012 byl počet žáků v září 37, ve školním roce následněm předpokládaný 41, v září 2012 se 2 děti odstěhovaly a v říjnu 2012 se odstěhovalo 1 dítě a v únoru 2013 přešlo 1 dítě do ZŠ Otnice, i ve školním roce 2012/2013 ve všech ročnících měly všechny děti trvalý pobyt v obci Milešovice, k tomu obec připojila jmenný seznam žáků jednotlivých tříd roku 2011/2012 a 2012/2013.

Ze sdělení ředitelky ZŠ a MŠ Milešovice ze dne 12.1.2012 soud zjistil, že ředitelka školy ve věci integrace žalobce sdělila matce žalobce, že zjistila několik důležitých záležitostí ohledně integrace žalobce a dovedla, že situace a problémy, úkoly navíc s tím spojené, které by nastaly v případě integrace žalobce není schopna škola a pedagogové zvládnout, po prověření informací ze včerejšího dne matky žalobce ředitelka uzavřela, že musí přihlídnout k reakci některých rodičů, po jejich zjištění, že do školy bude chodit žalobce, jí někteří již teď ujistili, že pokud k integraci dojde, jejich dítě bude určitě chodit jinam, což ředitelka nemůže dopustit obzvláště v době, kdy se „bojuje“ o každé dítě. Ředitelka školy svolala mimořádnou pedagogickou radu kde bylo rozhodnuto, že k integraci syna na ZŠ nemůže dojít.

Z výsledku matky žalobce soud zjistil, že tato dne 11.1.2012 mluvila s ředitelkou školy o možnosti integrace s příslibem dalšího jednání dne 13.1.2012 ohledně jednání o nástupu žalobce do 30.6.2012, po dodání veškerých doporučení, s následným případným přestupem do ZŠ Otnice. Již druhý den našla dopis, který nebyl doručován prostřednictvím pošty, ohledně nutnosti přihlídnout k reakci ostatních rodičů, že se žalobcem do školy chodit nebudou. Zásilka jí byla vložena přímo do schránky. Matka žalobce byla v té době bez práce a syn navštěvoval školu v Brně, což bylo finančně náročné, měla zájem, aby chodil v Milešovicích, s tím by pomohla matka, tj. babička žalobce, matka žalobce měla zájem si najít práci a zlepšit tak ekonomickou situaci v rodině. Matka žalobce byla i předběžně domluvena s ředitelem ZŠ Otnice, který by po půlročním absolvování a začlenění do kolektivu v Milešovicích zajistil přestup žalobce do Otnic. Od 13.3.2012 je integrován v ZŠ Šaratice a to dosud, do Otnic nepřešel, v Šaraticích ho přijali, integrace dopadla dobře a nebyl důvod ho přerazovat. Dopis ředitelky jí nebyl vysvětlen, s rodiči, kteří nesouhlasili s nástupem žalobce nemluvila, o těchto osobách se dozvěděla až z e-mailů, které si mezi sebou přeposlali.

Z výsledku svědkyně [REDAKCE] soud zjistil, že se se žalobcem se setkala párkrát, hovořila s matkou o integraci do školy v Milešovicích, bylo to v lednu 2012. Po vyučování zjišťovala, co integrace obnáší zjistila, že škola není schopna toto zajistit a k tomu přibýly reakce rodičů, informace o zdravotním stavu neměla žádné, věděla o autismu od matky žalobce. Milešovice je malá obec, neoficiální dopis napsala hned druhý den a dala ho do schránky, což není obvyklé a uznává, že to byla chyba, obvykle zasílá s připojením čísla jednacího a razítka. Reakce jiných rodičů spočívaly v obavách o jejich děti a o vzdělávání, měli obavy, že jejich dítě nezvládne výuku, kde jsou dva ročníky, ve třídě 3 skupiny dětí, přibyla by ještě jedna skupina, kterou nebyla schopna zvládnout. Ředitelkou je 7 let, předtím učila, je tam již 18 let, systém ve škole je kombinací 1. a 2., 3. a 4. třídy, sama učí 3 a 4 třídu, jsou celkem 2 učitelky plus vychovatelka na odpolední družinu. Děti se speciálním plánem má i teď, všichni nemají individuální speciální plán, někdy dostanou diagnostickou zprávu jak s dětmi pracovat. Když jsou děti integrované, je plán, jak s nimi pracovat, pak hodinu jak s nimi pracovat po výuce. Rozdíl mezi dětmi na základě individuálních plánů a osoby žalobce nebyl jen v tom, jaký je rozdíl co všechno obnáší integrace, škola integruje děti nevyžadující změnu financí, to zpracovává svědkyně, žalobce by musel mít asistenta pedagoga, ředitelka vzdělání, není speciálním pedagogem, zajištění bezpečnosti pro děti. O možnostech asistenta se ředitelka školy neinformovala. V předmětné věci šlo o zcela ojedinělou situaci, až později měla písemnou žádost, o které rozhodla. Rozhodnutí je rozhodnutím jejím a pedagogického sboru, předcházela mu porada sboru, tj. druhé učitelky, vychovatelky a učitelky z MŠ. V té době bylo 5 dětí s poruchami, kterým se musí připravovat pomůcky, zkracují se cvičení, kopírují se doplňovačky, tyto nepiší písemné práce a jsou zkoušené ústně. Základní škola byla v té době plně obsazená a o výjimku ředitelka nežádala. O reakcích rodičů se dozvěděla telefonicky, neřekli však, že nesouhlasí s integrací, řekli, že dají dítě do jiné ZŠ. Ředitelka nevěděla, o jaký druh autismu se jedná, se starostou obce o této věci nehovořila, předpokládala možnost integrace k začátku dalšího školního roku. Rodiče kontaktovali ředitelku hned odpoledne, 3 rodiče ji takto informovali. Škola je schopna řešit situaci, pokud nepřijme nějakého žáka.

Z výročních zpráv ZŠ a MŠ Milešovice za rok 2008/2009 zjistil, že celkový počet žáků v tomto školním roce byl v 1.-4. třídě – 28, z toho ve 4. třídě 7, předpokládaný počet v následném 1. ročníku pro školní rok 2009/2010 je 9 dětí. Z výroční zprávy za školní rok 2009/2010 celkový počet žáků školy 30, z toho žáků 4. ročníku 4, předpokládaný počet v prvním ročníku pro školní rok 2010/2011 je 9 dětí, z výroční zprávy za školní rok 2010/2011 – 32 žáků školy, z toho 6 dětí ve 4. ročníku, předpokládaný počet v prvním

ročníku pro školní rok 2012/2013 je 13 dětí. z výroční zprávy pro školní rok 2011/2012 celkový počet žáků školy 37, z toho žáků ve 4. ročníku 9. k zápisu se dostavilo 13 dětí se svými rodiči, kteří byli přijati do 1. třídy, předpokládaný počet v prvním ročníku pro školní rok 2013/2014 je 5 dětí. Z výroční zprávy za rok 2012/2013 – 38 žáků školy, z toho 8 žáků 4. ročníku, k zápisu se dostavily 3 děti, předpokládaný počet v 1. ročníku pro školní rok 2014/2015 je 9 dětí, z výroční zprávy pro školní rok 2013/2014 celkový počet žáků školy 31, z toho ve 4. ročníku 8. k zápisu se dostavilo 6 dětí, předpokládaný počet v 1. ročníku pro školní rok 2015/2016 je 10 dětí.

Z výsledku svědkyně [REDAKCE] soud zjistil, že je třídní učitelkou žalobce. je s ním každý den v kontaktu a to i mimo výuku, má ze žalobce pozitivní pocit. Nastoupil na konci čtvrté třídy. v současnosti je ve třídě osmé, svědkyně je druhým rokem jeho třídní učitelkou. Ve škole ZŠ Šarátice je 9 ročníků, celkem 10 tříd, svědkyně vyučuje angličtinu. Asistenta má žalobce u všech hlavních předmětů. nikoliv u společenských věd, dokáže říngovat ve skupině s dětmi, asistenta využívá na matematiku, češtinu a asi přírodopis, asistentku má buď osobně, někdy je asistentka pro 2 – 3 děti. Ve škole jsou integrovány děti i s lehkým mentálním postižením, tyto mají ještě individualizovanou výuku. Vývoj žalobce ve škole odpovídá jeho zdravotnímu stavu, má nerovnoměrně rozložené nadání a schopnosti, je jasně zřetelný vývoj v komunikaci, při příchodu se s obtížemi vyjadřoval, skoro nemluvil, nyní mezi dětmi, má přirozenou motivaci, baví se s dětmi i učiteli, osvojil si nové způsoby, dokáže se zaměřit na problém, který ho zaujme, pak projeví vědomosti, které jsou nadprůměrné. Je schopen samostatně zvládat mimoškolní aktivity, dopravu. sama svědkyně si nashromáždila další vědomosti o poruše těchto dětí, psala na toto téma práci. S dětmi pracují ve škole průběžně, absolvovala i seminář na toto téma. Z hlediska zadávání látky a práce má žalobce svá specifika, to plyne z typu jeho postižení, není však problémový nebo agresivní. Svědkyni nejsou známy negativní reakce rodičů jiných žáků, s rodiči je svědkyně průběžně v kontaktu. Škola neměla příliš času na přijetí žalobce, bylo to záležitostí 1 nebo 2 měsíců, přeskupili se lidi dle potřeby a škola vše zařídila. V současnosti má škola 6 asistentů, v době přijetí Jeníka šlo o asistenty 2, asistent bývá na dopolední i odpolední úvazek, někdy mívají i družinu, je to tak na většině škol. Žalobce chodí do třídy o celkovém počtu 26 žáků, ve škole jsou však třídy i početnější, každá třída je třídou jednoho ročníku.

Podle § 1 odst. 1 písm. i) zákona č. 198/2009 Sb. tento zákon zapracovává příslušné předpisy Evropských společenství a v návaznosti na Listinu základních práv a svobod a mezinárodní smlouvy, které jsou součástí právního řádu, blíže vymezuje právo na rovné zacházení a zákaz diskriminace ve věcech přístupu ke vzdělání a jeho poskytování.

Podle § 2 odst. 1, 2 a 3, § 5 odst. 6 zákona č. 198/2009 Sb. se pro účely tohoto zákona právem na rovné zacházení rozumí právo nebýt diskriminován z důvodů, které stanoví tento zákon. Diskriminace je přímá a nepřímá. Přímou diskriminací se rozumí takové jednání, včetně opomenutí, kdy se s jednou osobou zachází méně příznivě, než se zachází nebo zacházelo nebo by se zacházelo s jinou osobou ve srovnatelné situaci, a to z důvodu rasy, etnického původu, národnosti, pohlaví, sexuální orientace, věku, zdravotního postižení, náboženského vyznání, víry či světového názoru. Pro účely tohoto zákona se zdravotním postižením rozumí tělesné, smyslové, mentální, duševní nebo jiné postižení, které brání nebo může bránit osobám v jejich právu na rovné zacházení v oblastech vymezených tímto zákonem; přitom musí jít o dlouhodobé zdravotní postižení, které trvá nebo má podle poznatků lékařské vědy trvat alespoň jeden rok.

Podle § 10 zákona č. 198/2009 Sb. dojde-li k porušení práv a povinností vyplývajících z práva na rovné zacházení nebo k diskriminaci, má ten, kdo byl tímto jednáním dotčen, právo se u soudu zejména domáhat, aby bylo upuštěno od diskriminace, aby byly odstraněny následky diskriminačního zásahu a aby mu bylo dáno přiměřené zadostiučinění. Pokud by se

nejevilo postačujícím zjednání nápravy podle odstavce 1, zejména proto, že byla v důsledku diskriminace ve značné míře snížena dobrá pověst nebo důstojnost osoby nebo její vážnost ve společnosti, má též právo na náhradu nemajetkové újmy v penězích. Výši náhrady určí soud s přihlédnutím k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k porušení práva došlo.

Podle § 2, § 16 zákona č. 561/2004 Sb. vzdělávání je založeno na zásadách rovného přístupu každého státního občana České republiky nebo jiného členského státu Evropské unie ke vzdělávání bez jakékoli diskriminace z důvodu rasy, barvy pleti, pohlaví, jazyka, víry a náboženství, národnosti, etnického nebo sociálního původu, majetku, rodu a zdravotního stavu nebo jiného postavení občana, zohledňování vzdělávacích potřeb jednotlivce, vzájemné úcty, respektu, názorové snášlivosti, solidarity a důstojnosti všech účastníků vzdělávání, bezplatného základního a středního vzdělávání státních občanů České republiky nebo jiného členského státu Evropské unie ve školách, které zřizuje stát, kraj, obec nebo svazek obcí, svobodného šíření poznatků, které vyplývají z výsledků soudobého stavu poznání světa a jsou v souladu s obecnými cíli vzdělávání, zdokonalování procesu vzdělávání na základě výsledků dosažených ve vědě, výzkumu a vývoji a co nejširšího uplatňování účinných moderních pedagogických přístupů a metod, hodnocení výsledků vzdělávání vzhledem k dosahování cílů vzdělávání stanovených tímto zákonem a vzdělávacími programy, možnosti každého vzdělávat se po dobu celého života při vědomí spoluodpovědnosti za své vzdělávání. Zdravotním postižením je pro účely tohoto zákona mentální, tělesné, zrakové nebo sluchové postižení, vady řeči, souběžné postižení více vadami, autismus a vývojové poruchy učení nebo chování.

Podle § 133a písm. a) o.s.ř. (ve znění účinném od 1.9.2009) pokud žalobce uvede před soudem skutečnosti, ze kterých lze dovodit, že ze strany žalovaného došlo k přímé nebo nepřímé diskriminaci na základě zdravotního postižení je žalovaný povinen dokázat, že nedošlo k porušení zásady rovného zacházení.

Ustanovení § 133a o.s.ř. je pro řízení ve věcech diskriminace zvláštním pravidlem pro důkazní břemeno. Uvede-li žalobce skutečnosti, z nichž lze předpokládat, že došlo k diskriminaci, přechází důkazní břemeno na žalovaného. Tímto ustanovením se do českého civilního procesu dostal pojem důkazu prima facie (na první pohled - srov. bod (21) preambule směrnice 2000/43/EC). Tento závěr vychází z obecné zkušenosti, že v těchto případech je často extrémně obtížné získat relevantní důkaz, neboť ten se zpravidla nachází v dispozici žalovaného (srov. např. rozsudek ESD ze dne 17. 10. 1989, C-109/88, Handels- og Kontorfunktionærernes Forbund I Danmark proti Danfoss).

Právo na vzdělání je zakotveno v článku 33 Listiny základních práv a svobod, případná zákonná omezení práva na vzdělání musí platit - v souladu se zásadou rovnosti - stejně pro všechny případy, které splňují stanovené podmínky. Toto právo (na základní a středoškolské vzdělání) má nepodmíněnou povahu (nálezn Ústavního soudu ze dne 15.2.1994 sp. zn. Pl. ÚS 35/93), i když podle čl. 41 odst. 1 Listiny je možno se tohoto práva domáhat pouze v mezích prováděcích zákonů. Právo na vzdělání dále zahrnuje také právo rovného přístupu k existujícím vzdělávacím prostředkům a institucím, spočívá nejen v právu na rovný přístup ke vzdělání ale i v právu na vzdělání určitého obsahu a v určité kvalitě (minimální obsahové požadavky).

V předmětné věci žalobce uvedl skutečnosti, ze kterých lze dovodit, že ze strany žalovaného došlo k přímé diskriminaci z důvodu zdravotního postižení žalobce, spočívající v odůvodnění ředitelky základní školy, jejímž zřizovatelem je žalovaná, o nepřijetí žalobce ze dne 12. 1. 2012, podle kterého není schopna malotřídní škola a její pedagogové zvládnout úkoly, jež jsou s integrací spojené, s přihlédnutím k reakci některých rodičů po jejich zjištění, že do školy bude chodit žalobce.

Bylo tudíž na žalované, aby prokázala, že k porušení zásady rovného zacházení z důvodu zdravotního postižení nedošlo.

Zdravotní postižení je jeden ze zakázaných diskriminačních důvodů uvedených v § 2 odst. 3 zákona č. 198/2009 Sb. Z provedeného dokazování soud zjistil, že žalobce v době podání žádosti o přijetí do školy v Milešovicích byl diagnostikován poruchou autistického spektra – lehčí hraniční formy atypického autismu, trpěl vývojovou poruchou řeči a měl výrazný deficit v oblasti komunikace, jeho verbální schopnosti byly v pásmu lehkého mentálního postižení. Žalobce byl žákem se speciálními vzdělávacími potřebami, sociálně-pedagogické centrum ho doporučilo vzdělávat ve 3. ročníku se zapojením do menšího kolektivu mezi žáky srovnatelné vývojové úrovně a s podporou primárních a sekundárních prostředků speciálně-pedagogické podpory, zajistit přítomnost asistenta.

Na žádost matky o přijetí ke vzdělání ve škole v Milešovicích ze dne 7.6.2012 reagovala ředitelka školy rozhodnutím o nepřijetí ke vzdělání, odůvodněné typem školy, která je malotřídní a naplněním kapacity školy, nejen co do počtu dětí, ale i prostorově. Tomuto rozhodnutí však předcházelo osobní jednání matky žalobce s ředitelkou školy a to dne 11.1.2012, na které již následující den reagovala ředitelka školy přípisem na hlavičkovém papíře školy a opatřeném razítkem této školy tak, že škola musí přihlédnout k reakci některých rodičů, kteří po tomto zjištění - tj. že do školy bude chodit žalobce - ředitelku ujistili, že pokud dojde k integraci, bude jejich dítě určitě chodit jinam. Toto však ředitelka nemůže dopustit v době „kdy se bojuje o každé dítě“. Tento přípis zaslala ředitelka školy bez předchozí konzultace s vedením žalované, a aniž by využila služeb pošty či jiného subjektu, sama vhodila zásilku s touto reakcí do schránky žalobce, respektive jeho rodiny. Z tohoto plyne, že mezi jednáním, ředitelky školy s matkou žalovaného a vhozením dopisu do schránky následujícího dne ředitelka školy hovořila s některými rodiči, respektive ji v tomto krátkém období byly sděleny reakce rodičů na případnou integraci zdravotně postiženého žalobce a z důvodu tohoto zdravotního postižení úmysl změnit pro jejich děti školu, tj. požádat o přestup na školu jinou než je ZŠ Milešovice. Sdělení ředitelky školy bylo zasláno obratem k rukám matky žalobce s uvedením toliko jména, příjmení a obce, bez uvedení čísla popisného. Z provedeného dokazování plyne, že bylo motivováno výlučně zdravotním postižením žalobce. Ředitelka školy tak zdůvodnila (byť neoficiálně a nikoliv formou rozhodnutí) svůj závěr o nemožnosti přijetí žalobce do výuky ZŠ Milešovice a tím i přístup ke vzdělání na této škole a poskytování vzdělání žalobci rozdílným zdravotním stavem žalobce, oproti ostatním žákům školy. Ve smyslu § 2 odst. 3 zák. č. 198/2009 Sb. šlo o jednání ve vztahu k žalobci méně příznivé s jinými žáky školy, z důvodu žalobceova zdravotního postižení. Žalobce přitom mohl doložit potvrzení o svém aktuálním zdravotním stavu, který za určitých podmínek mohl být ovlivněn, tj. směrem ke zlepšení, právě jeho integrací do základní školy nespeciálního typu, byť za zcela specifických podmínek (finančních i personálních). Ředitelka školy však učinila zjištění ohledně vhodnosti integrace na malotřídní škole bez seznámení se s konkrétními skutečnostmi týkající se osoby žalobce, tj. nijak neověřila konkrétní finanční náročnost či personální otázky, ve své výpovědi uvedla, že o možnosti asistenta se neinformovala, eventuální možnost nástupu až v měsíci září z důvodu nedostatku vzdělání rovněž ve svém dopise neuvedla. Ani žalobce nijak nerozporoval skutková tvrzení a prokázané skutečnosti, že ZŠ Milešovice je malotřídního typu s kombinací 1. a 2. třídy, resp. 3. a 4. třídy se dvěma učitelkami, těmito konkrétními skutečnostmi však ředitelka školy své první závěry dne 12.1.2012 rovněž neodůvodnila. Z výpovědi ředitelky školy rovněž plyne, že i předmětná škola má žáky se speciálními plány a z výroční zprávy za školní rok 2011/2012 soud zjistil, že ještě ke dni 12.8.2012 při stávajícím počtu žáků školy v tomto školním roce 37 a 9 žácích 4. ročníku, 13 dostavivších se dětí k zápisu předpokládala v dalším roce až 41 dětí, tj. počet přesahující prokázanou kapacitu školy v počtu 40. Nelze

proto než uzavřít, že ačkoliv ředitelka školy předpokládala překročení kapacity, byť o jednoho žáka, sama uvádí, že může povolit navýšení o žáky 4. Ředitelka školy tedy následně odůvodnila nepřijetí žalobce do školy z kapacitních důvodů, ačkoliv již kapacita byla naplánována v počtu vyšším. Další překročení však ředitelka odůvodnila postižením žalobce, jeho potřebami a možnostmi.

Správnost závěru ohledně integrace (a to integrace již v průběhu školního roku) pak plyne jednak ze zprávy ZŠ Šaratice, zejména však svědkyně Mgr. Zdeňky Černé, třídní učitelky žalobce. Integrací došlo k pozitivnímu vývoji osoby žalobce, který nakonec nastoupil nikoliv dle doporučení do třídy 3., nýbrž třídy 4. Má již asistenta pouze u hlavních předmětů, funguje ve skupině s dětmi, došlo ke zřetelnému vývoji v komunikaci, tj. vyjadřování, mluvě, má přirozenou motivaci hovořit nejen s dětmi, ale i s dospělými, osvojil si nové způsoby. V některých dílčích oblastech jsou dokonce jeho znalosti nadprůměrné, bez problému zvládá běžné aktivity mezi výukou, aktivity mimoškolní. Svědkyně [REDAKCE] potvrdila i předpoklad ředitelky ZŠ Milešovice ohledně dalšího vzdělávání, třídní učitelka v rámci doplňkového vzdělávání nabyla vědomosti o poruše těchto dětí a přístupu k nim. Byť má žalobce svá specifika i v současnosti, není jeho chování problémové, není agresivní, třídní učitelce nejsou známy negativní reakce jiných rodičů. Škola zajistila přijetí žalobce do jednoho až dvou měsíců, ačkoliv nejde o obec spádovou, nevyčkala ani zahájení dalšího školního roku. Z výpovědi svědkyně [REDAKCE] je zřejmý pozitivní přístup základní školy Šaratice k osobám se zdravotním postižením, schopnost zajistit organizačně výuku těchto žáků, to potvrzuje i navýšení počtu asistentů od přijetí žalobce z počtu 2 na počet 6. V současnosti je žalobce vzděláván v početné třídě 26 žáků, byť původní předpoklady byly na menší třídní kolektiv.

Z provedeného dokazování má soud za prokázané, že žalovaná se prostřednictvím ředitelky školy, jíž je žalovaná zřizovatelem, dopustila přímé diskriminace proti žalobci dle § 1 odst. 1 písm. i), § 2 odst. 3 zákona č. 198/2009 Sb., když při posouzení možnosti integrovat žalobce do základní školy přihlédla ke zdravotnímu postižení žalobce a z důvodu tohoto zdravotního postižení učinila závěr o nemožnosti žalobce do školy integrovat. To aniž by učinila potřebné rozsahu kroky ke zjištění okolností a podmínek možnosti přijetí žalobce do školy, která je i jeho školou spádovou. Ředitelka školy i při plánovaném či eventuálním navýšení kapacity školy o jednoho žáka následně zacházela se žalobcem méně příznivě než s osobou bez zdravotního postižení a zdravotní postižení žalobce bylo, byť pod vlivem reakce ostatních rodičů, důvodem negativního závěru o možném přijetí i rozhodnutí o nepřijetí následného, byť se jednalo již o rozhodnutí v době, kdy se žalobce účastnil výuky v Šaraticích (a bylo již možné předpokládat, že žalobce bude pokračovat v dalším školním roce v 5. ročníku, který již nebylo možné absolvovat v Milešovicích). Soud zdůrazňuje, že kapacitní důvody mohou být důvodem nepřijetí žáka i s bydlištěm ve spádové obci. Jak však uvedla sama žalovaná, tato má dohodu s obcí jinou, žádné jednání směřující k uzavření této dohody však nebylo v případě žalobce ani zahájeno. Žalovaná tak v rozporu se základním právem zaručeným listinou, právem na vzdělání, zásadou rovného přístupu každého občana ke vzdělání, činila kroky směřující - z důvodu zdravotního postižení žalobce - v rozporu s tímto právem žalobce. Argumenty žalované, že žalovaná nebyla schopna vyhovět žádosti žalobce z kapacitních důvodů, je nesprávný již z důvodu uvedeného shora, při navýšení kapacity o jednoho žáka na počet 41 došlo rovněž k nerovnému přístupu ostatních zapsaných dětí, u kterých bylo plánováno nastoupení do 1. ročníku i při překročení kapacity, přístup k žalobci byl však ze strany žalované zřízené školy odlišný. Řešení uzavření dohody s jinou obcí z kapacitních důvodů škola neřešila a tuto možnost žalobci nenabídla, resp. ji jako zřizovatel žalovaná neřešila. Argument, že žalovaná nebyla schopná prostřednictvím školy zajistit adekvátní vzdělání z důvodu čtyř ročníku a dvou ročníků v jedné třídě rovněž neprokázala, že

nedošlo k porušení zásady rovného zacházení, když žalovaná si nezjistila adekvátní informace ohledně toho, jaké ztížení, organizační změny, náklady by s přijetím žalobce byly spojeny, v tomto argumentu zůstalo pouze u předpokladů a ne zcela pečlivě zjištěných informací. Ředitelka školy již své závěry sdělila matce žalobce den následující. Argumentuje-li dále žalovaná potřebami žalobce zapojení do menšího kolektivu, pak dle soudu malotřídka základní školy žalované je právě tohoto typu, a pokud další argument směřuje, že žalobce měl být zařazen mezi žáky srovnatelné vývojové úrovně, pak i předložené doporučení počítalo s možností, byť byl žalobce žákem ročníku čtvrtého, jeho zařazení do ročníku třetího, v případě žalované tedy zařazení do třídy žáků 3. a 4. ročníku. Předpoklad, že žalovaná neměla k dispozici do konce daného školního roku asistenta či speciálního pedagoga a nemohla ho zajistit, pak k této skutečnosti se již soud rovněž vyjádřil - žalovaná či jím zřízená škola se ani nepokusila zjistit si informace o takovém postupu. Nesprávný je i závěr žalované, pokud dovozuje, že žalobce měl nastoupit pouze na konec druhého pololetí školního roku, po kterém by již přešel na jinou základní školu s druhým stupněm, když žalovaná (škola) neřešila, do kterého ročníku, tj. zda do ročníku 4. či 3. žalobce zařadí, v případě zařazení do 3. ročníku, rovněž předpokládaného, by žalobce byl žákem ZŠ Milešovice ještě další školní rok. Poslední argument, argument zdravého rozumu, je zcela nepřipadný již z důvodu, že soud v předmětné věci neposuzoval rozhodnutí ředitelky školy z hlediska správních předpisů, nýbrž jako jednání, které bylo odlišné v případě zdravotního postižení žalobce, od jednání, které by v případě jiných dětí bylo jiné. Znamenalo-li by přijetí žalobce nepřiměřené zatížení školy či žalované, pak soud již uzavřel, že skutečně škola přinejmenším podcenila přístup k žalobci. Pokud škola neměla zkušenosti a informace o začlenění žáka s podobným zdravotním handicapem, měla přistoupit k případným závěrům zodpovědněji s rozvahou a po případné konzultaci se zřizovatelem, získání informací od jiných škol majících zkušenosti s integrací žáků s takovým či obdobným zdravotním postižením.

Došlo-li k porušení práva žalobce na rovné zacházení, tj. došlo-li k diskriminaci ze strany žalované z důvodu zdravotního postižení žalobce, má žalobce právo domáhat se přiměřeného zadostiučinění, spočívající v určení diskriminačního jednání a omluvy. Z důvodu přístupu žalované, resp. jím zřízené základní školy a způsobu, jakým proběhlo jednání se žalobcem, resp. jeho matkou o případném přijetí (nepřijetí) do školy zřízené žalovanou, zejména z důvodu velmi rychlé a dle soudu neuvážené reakce ředitelky školy ze dne 12.1.2012, v důsledku čehož se matka žalobce pokusila zajistit na jedenácti jiných školách (být s negativním výsledkem), ve spojení s následným odůvodněným rozhodnutím o nepřijetí žalobce a rovněž s přihlédnutím již k předpokládanému navýšení počtu žáků nad kapacitu školy, není dle soudu konstatování jednání žalované jako diskriminačního a zaslání omluvy dostačujícím sjednáním nápravy. V předmětné věci jde o malého chlapce, u něhož došlo ke zlepšení zdravotního stavu, jednání žalované mohlo jeho vývoj a zdravotní stav negativně ovlivnit, věc byla ředitelkou školy během několika hodin řešena s jinými rodiči žáků (důvody takového jednání ředitelky nepovažuje soud za podstatné a v tomto rozsahu neprováděl dokazování), do věci žalobce se zapojilo mnoho rodičů žáků obce Milešovice, tito rodiče po seznámení se s věcí žalobce v tisku (a prostřednictvím ředitelky) se postavili na stranu ředitelky a došlo tím ke snížení důstojnosti a vážnosti žalobce v obci, tj. ve společnosti ve smyslu § 10 odst. 2 zákona č. 198/2009 Sb. Soud shledal oprávněný i nárok žalobce na náhradu nemajetkové újmy v penězích, s tím, že s přihlédnutím k jednání ředitelky školy a následné reakce okolí shledal oprávněným nárok na úhradu částky 50.000 Kč. Tato částka je adekvátní k jednání žalované, resp. ředitelky školy a částku vyšší soud neshledal za oprávněnou z důvodu skutečně prokázaných kapacitních důvodů, nutností organizačních změn, charakteru školy, počtu tříd a pedagogů školy a rovněž ve skutečnosti, že ředitelka školy nereagovala pod vlivem svého okolí a nikoliv po náležitém uvážení.

Protože výše nemajetkové újmy byla snížena dle úvahy soudu, nemá tato skutečnost vliv na právo žalobce na úhradu všech nákladů účelně vynaložených v tomto řízení, soud zavázal žalovanou nahradit náklady žalobce spočívající v právním zastoupení advokátem, spočívající pěti úkonech právní služby – příprava a převzetí zastoupení, podání žaloby, účast u jednání dne 29.10.2015 a u jednání dne 15.3.2016 přesahující 2 hodiny. Dle § 9 odst. 1, § 7 bod 4 celkem 7.500 Kč, § 11 odst. 1 písm. a), písm. d), písm. e) této vyhlášky a 5 x 300 Kč dle § 13 této vyhlášky. Celkem tedy 9.000 + DPH 1.890 Kč.

P o u ě n í :

Proti tomuto rozsudku je přípustné odvolání, které lze podat do 15 dnů ode dne jeho doručení ke Krajskému soudu v Brně, prostřednictvím Okresního soudu ve Vyškově.

Ve Vyškově dne 18. března 2016

JUDr. Mgr. Aleš Vylam v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Lenka Malá